

Datum: Rijeka, 21. srpnja 2020.

Kolegij: Sociologija zdravlja

Voditeljica: izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prediplomski stručni studij

Naziv studija:

Sestrinstvo izvanredni

Izaberite jedan od ponuđenih

Godina studija: 2

Akadska godina: 2020.-2021.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Sociologija zdravlja je obvezni kolegij na drugoj godini Stručnog studija Sestrinstvo i sastoji se od 30 sati predavanja i 15 sati seminara, te nosi **2 ECTS**-a. Kolegij se izvodi na **Katedri za javno zdravstvo** Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci.

Sadržaj kolegija je slijedeći:

TEME PREDAVANJA:

1. Uvod u kolegij
2. Teorijski pristupi u sociologiji I
3. Teorijski pristupi u sociologiji II
4. Temeljni sociološki pojmovi I
5. Temeljni sociološki pojmovi II
6. Metode socioloških istraživanja
7. Sestrinstvo u zajednici
8. Sociologija zdravstvenih profesija – sestrinstvo
9. Socijalno iskustvo zdravlja i bolesti

10. Modeli zdravlja
11. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti
12. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu
13. Medicinska dominacija i kontrola, institucije u medicini
14. Prava pacijenata
15. Zdravstvene politike i zdravstveni sustavi
16. Posebne teme sociologije zdravlja: religija i zdravlje
17. Posebne teme sociologije zdravlja: spol, rod i zdravlje
18. Posebne teme sociologije zdravlja: socijalna stratifikacija i zdravlje
19. Posebne teme sociologije zdravlja: obitelj i reprodukcija
20. Posebne teme sociologije zdravlja: stanovanje, prostor, okoliš i zdravlje
21. Posebne teme sociologije zdravlja: mentalno zdravlje
22. Posebne teme sociologije zdravlja: ovisnosti
23. Posebne teme sociologije zdravlja: tijelo i disabilitet
24. Posebne teme sociologije zdravlja: starenje
25. Posebne teme sociologije zdravlja: umiranje, smrt i žalovanje
26. Zdravlje u globalnom svijetu
27. Alternativni pristupi liječenju
28. Socijalni marketing u zdravstvu
29. Zdravlje i novi mediji: Društvene mreže
30. Zdravlje i novi mediji: sestrinstvo u filmovima

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja u ukupnom trajanju od 1 tjedna. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pristupanjem završnom ispitu student stječe 2 ECTS boda.

Ovisno o epidemiološkoj situaciji, nastava će se održati uživo, putem online alata, odnosno objavom snimke nastavnog sadržaja na Merlin platformi.

Predavanja (30 P) – klasična (ex-katedra) predavanja s mogućnošću uključivanja studenata; prikupljanje teorijskih znanja i informacija na temelju primjera, kraći video isječci u okviru odabrane teme.

Popis obvezne ispitne literature:

Prezentacije s predavanja

Popis dopunske literature:

<ol style="list-style-type: none"> 1. Haralambos, M.; Holborn. M. (2002) Sociologija – teme i perspektive, Golden marketing- tehnička knjiga, Zagreb. 2. Illich, I. (2012) Medicinska nemeza, Litteris, Zagreb.

Nastavni plan:

<p>Nastavni plan:</p> <p>Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u kolegij (društvo, nastanak i razvoj sociologije, posebne sociologije – sociologija zdravlja) 2. Teorijski pristupi u sociologiji I (funkcionalizam, marksizam, simbolički interakcionizam, postmodernizam) 3. Teorijski pristupi u sociologiji II (feminizam i sestrinstvo) 4. Temeljni sociološki pojmovi (sociološka imaginacija, društvena struktura i djelovanje, socijalna stratifikacija) 5. Temeljni sociološki pojmovi (institucije, kultura, socijalizacija, obitelj, devijantnost, rad) 6. Metode socioloških istraživanja (etape istraživanja, vrste istraživanja, rizici istraživanja, sociološke metode) 7. Sestrinstvo u zajednici (povijest i profesionalizacija sestrinstva, profesionalna udruženja) 8. Sociologija zdravstvenih profesija - sestrinstvo (sociologija zdravstvenih profesija, obrazovna vertikala sestrinstva) 9. Socijalno iskustvo zdravlja i bolesti (definicija i elementi zdravlja, socijalna konstrukcija zdravlja i bolesti, zdravlje po sebi/za sebe?) 10. Modeli zdravlja (medicinski vs. socijalni model) 11. Društveni čimbenici zdravlja i bolesti (spol/rod, rasa, klasa, obrazovanje, okoliš, nejednakosti, socijalne veze) 12. Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu (pravo na zdravlje vs. pravo na zdravstvenu zaštitu) 13. Medicinska dominacija i kontrola, institucije u medicini (sociološko značenje institucija, uloga institucija, moć i medicina, konstrukcija medicinskog znanja) 14. Prava pacijenata (paternalizam prema pacijentu, paternalizam prema drugim zdravstvenim profesijama, nova uloga pacijenta, pravna zaštita pacijenata, prava pacijenata u RH)
--

15. Zdravstvene politike i zdravstveni sustavi (politika i zdravlje; zdravstvene sustavi – prednosti i nedostaci, reforme)
16. Posebne teme sociologije zdravlja: religija i zdravlje (utjecaj kulture i religije na zdravlje)
17. Posebne teme sociologije zdravlja: spol, rod i zdravlje (socijalna konstrukcija spola i roda, rod i zdravlje; muško vs. žensko zdravlje)
18. Posebne teme sociologije zdravlja: socijalna stratifikacija i zdravlje (klasna slojevitost i zdravlje)
19. Posebne teme sociologije zdravlja: obitelj i reprodukcija (suvremena sociologija obitelji, moderno majčinstvo)
20. Posebne teme sociologije zdravlja: stanovanje, prostor, okoliš i zdravlje (prostor, okoliš, arhitektura i zdravlje)
21. Posebne teme sociologije zdravlja: mentalno zdravlje (sociološke perspektive sestrištva u psihijatriji)
22. Posebne teme sociologije zdravlja: ovisnosti (uloga socijalnog okruženja u razvijanju ovisnosti)
23. Posebne teme sociologije zdravlja: tijelo i disabilitet (sociologija tijela; ukrašavanje tijela; disabilitet tijela)
24. Posebne teme sociologije zdravlja: starenje (kult mladosti u ljepote, ageism)
25. Posebne teme sociologije zdravlja: umiranje, smrt i žalovanje (sociologija smrti, institucionalizacija umiranja)
26. Zdravlje u globalnom svijetu (dinamika globalizacije, iskustvo multikulturalnosti i zdravlja, prirodne katastrofe i zdravlje)
27. Alternativni pristupi liječenju (službeni vs. alternativni pristupi liječenju; sociologija suvremenih trendova liječenja)
28. Socijalni marketing u zdravstvu (zdravstvena promocija)
29. Zdravlje i novi mediji: Društvene mreže (što su društvene mreže?, mogućnosti i rizici u sestrištva)
30. Zdravlje i novi mediji: Sestrištva u filmovima (lik medicinske sestre/tehničara u filmovima i serijama, stereotipi)

Ciljevi i očekivani ishodi predmeta

1. DEFINIRATI temeljne sociološke pojmove; sociološke teorije i glavne predstavnike; elemente društva i društvenih pod-sistema; sadržaj i podjelu sociologije i zasebnih grana razvoja; zakonodavni i institucionalni okvir određene zdravstvene problematike; te prava pacijenata.
2. OPISATI sociološke metode proučavanja društva; ulogu kulture i institucija u društvu; društvene čimbenike zdravlja i bolesti; socijalnu organizaciju zdravstvene profesije; socijalnu distribuciju bolesti;
3. RAZLIKOVATI metodologiju društvenih i prirodnih (biomedicinskih znanosti); zdravstveno ponašanje u zdravlju i bolesti; medicinski od socijalnog modela zdravlja
4. OBJASNITI vezu zdravstva i drugih društvenih sustava; socijalnog kapitala i zdravlja, socijalne patologije i zdravlja; organizaciju medicine kao društvenog sistema; posebne teme sociologiji zdravlja

5. ANALIZIRATI društvene sisteme povezane s područjem zdravlja i bolesti; modele zdravlja i bolesti; te položaj sestriinstva u društvu i javnosti, te odnose službene i alternativne medicine

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Kolegij Sociologija zdravlja izvodi se bez seminara.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Kolegij Sociologija zdravlja izvodi se bez vježbi.

Obveze studenata:

Ocjenjuju se sljedeće aktivnosti:

- a) redovito pohađanje nastave (predavanja)
- b) aktivnost na nastavi
- c) završni ispit

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci (pročišćeni tekst), od 5. lipnja 2018.

https://www.uniri.hr/files/staticki_dio/propisi_i_dokumenti/Pravilnik_o_studijima_Sveucilista_u_Rijeci_procisceni_tekst_5_lipnja_2018.pdf

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Ocjenke bodove student stječe izvršavanjem postavljenih zadataka i izlaskom na ispit.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 25 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu.

- a) Kontinuirano praćenje nastave (do 45 bodova)

Student može izostati s 50% nastave zbog opravdanih razloga. Zdravstvene izostanke može opravdati ispričnicom. Minimalno potrebna nazočnost na predavanjima je 50%, odnosno 15 sati. Ukoliko student skupi 15 sati, time stječe 30 ocjenskih bodova. Preostalih 15 sati svaki nosi 1 bod.

Bodovanje nazočnosti na nastavi obavljat će se na sljedeći način:

BROJ SATI	BROJ BODOVA
15 sati	30
16 sati	31
17 sati	32
18 sati	33
19 sati	34

20 sati	35
21 sati	36
22 sati	37
23 sati	38
24 sati	39
25 sati	40
26 sati	41
27 sati	42
28 sati	43
29 sati	44
30 sati	45

b) Aktivnost na nastavi predavanja (do 5 bodova)

c) Završni ispit

Ispitni prag na završnom ispitu ne može biti manji od 50% uspješno riješenog testa. Konačna ocjena iznosi zbroj postotaka ostvarenih tijekom nastave i na završnom ispitu. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS skale (A, B, C, D i F) i broječanim sustavom (1-5). Studenti koji sakupe između 40 i 49,99 ocjenskih bodova ocjenjuje se ocjenom F (neuspješan) i moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenjivanje unutar ECTS sustava obavlja se prema ostvarenom konačnom uspjehu:

- izvrstan (5), A, 90 – 100%
- vrlo dobar (4), B, 75 – 89,9%
- dobar (3), C, 60 – 74,9%
- dovoljan (2), D, 50 – 59,9%
- nedovoljan (1), F, 0 – 49,9%.

Završni test studentima nosi maksimalno 50% ocjene, tj. bodova. Na testu nema negativnih bodova. Uvjet za prolazak je 50% ispravno riješenog testa. Sva pitanja iz testa bit će iz održane nastave i dostupnih materijala. Test je koncipiran na način kratkih pitanja s mogućnošću odabira točnog odgovora.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Trenutno ne postoji kapaciteti.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Pohađanje nastave

Prisutnost na nastavi utvrđuje se prozivkom na početku sata. Nakon prozivke, moguće je ući na sat, ali se prisutnost neće bodovati. Mobitele i druge slične uređaje nije dozvoljeno koristiti tijekom nastave, a posebno tijekom polaganja ispita. Eventualna utvrđenost prikriivanja nečijeg

izostanka ili pogrešno predstavljanje i druga slična kršenja uobičajenih normi ponašanja, bit će sankcionirana. Osim u vrijeme konzultacija i po dogovoru, nastavnici su dostupni i putem elektroničke pošte. Svaka komunikacija putem maila nužno mora biti potpisana, na nepotpisanu poštu nismo dužni odgovarati.

Kašnjenje i/ili neizvršavanje zadataka

Sve eventualne sankcije u smislu kašnjenja, neispunjavanja obaveza i sličnog, detaljnije su pojašnjena u opisu konkretnih aktivnosti.

Akademski čestitost

Od studenata, ali i nastavnika se očekuje međusobno poštivanje, pristojnost, izvršavanje dužnosti i odgovorno međusobno ponašanje, ali i jednako ponašanje prema obavezama. I nastavnici i studenti svojim ponašanjem trebaju služiti kao primjer. U radu je dakako moguće učiniti propuste, no važno je znati da je riječ o propustu (a ne pogrešnoj namjeri!) na koju je potrebno ukazati. Svaki oblik prisile ili diskriminacije smatra se težim kršenjem normi. Dokumenti koji studentima i nastavnicima stoje na raspolaganju: Etički kodeks studenata Sveučilišta u Rijeci.

Kontaktiranje s nastavnicima

Vjerojatno najsigurniji oblik komunikacije je putem službene elektronske pošte. Nastavnici će potvrditi zaprimanje poruke i odgovoriti na svaki upit studenata. Ukoliko student/ica ne dobije odgovor, molimo da se ne ustručavate i da ponovno kontaktirate (za slučaj neuspjelog slanja pošte). U skladu s Uredbom o zaštiti osobnih podataka, izvoditelji kolegija dužni su odgovoriti isključivo na mailove upućene sa službene adrese (xxx@uniri.hr).

Informiranje o predmetu

Sve informacije u vezi kolegija studentima/cama će biti dostupne tijekom/do kraja nastave, te objavljene na webu Fakulteta. Eventualno nepoznavanje obaveza isključiva je odgovornost studenta/ice. Kašnjenja u smislu ispunjavanja obaveza su prihvatljiva, no u pravilu nose gubitak određenih bodova (ukoliko nije drugačije regulirano).

Kolegij će biti postavljeni putem Merlin platforme, na koju će biti postavljeni nastavni materijali i obavijesti za studente. Mole se studenti da provjere svoj status i pristup kolegiju.

O svim mogućim izmjenama načina održavanja nastave (ovisno o razvoju epidemiološke situaciji COVID-19) studenti će biti na vrijeme informirani službenim putem.

Očekivane opće kompetencije studenata/ica pri upisu predmeta

Za upis kolegija nisu potrebne specifične kompetencije, premda se očekuje da studenti/ce imaju temeljno predznanje i vještine pretraživanja Interneta i korištenja računala, te da se služe engleskim jezikom (temeljno razumijevanje).

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2020./2021. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Nastavnica
18.01.2021.	8,15-13,00 P1-P5 Z6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
19.01.2021.	14,15-19,00 P6-P10 Z6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
20.01.2021.	8,15-13,00 P11-P16 Z6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
21.01.2021.	8,15-13,00 P17-P22 Z6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić
22.01.2021.	8,15-13,00 P23-P30 Z6	izv. prof. dr. sc. Iva Rinčić

Popis predavanja, seminara i vježbi:

	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvod u kolegij	1	Z6
P2	Teorijski pristupi u sociologiji I	1	Z6
P3	Teorijski pristupi u sociologiji II	1	Z6
P4	Temeljni sociološki pojmovi I	1	Z6
P5	Temeljni sociološki pojmovi II	1	Z6
P6	Metode socioloških istraživanja	1	Z6
P7	Sestrinstvo u zajednici	1	Z6
P8	Sociologija zdravstvenih profesija – sestrinstvo	1	Z6
P9	Socijalno iskustvo zdravlja i bolesti	1	Z6
P10	Modeli zdravlja	1	Z6
P11	Društveni čimbenici zdravlja i bolesti	1	Z6
P12	Nejednakosti u zdravlju i zdravstvu	1	Z6
P13	Medicinska dominacija i kontrola, institucije u medicini	1	Z6
P14	Prava pacijenata	1	Z6
P15	Zdravstvene politike i zdravstveni sustavi	1	Z6
P16	Posebne teme sociologije zdravlja: religija i zdravlje	1	Z6
P17	Posebne teme sociologije zdravlja: spol, rod i zdravlje	1	Z6
P18	Posebne teme sociologije zdravlja: socijalna stratifikacija i zdravlje	1	Z6
P19	Posebne teme sociologije zdravlja: obitelj i reprodukcija	1	Z6
P20	Posebne teme sociologije zdravlja: stanovanje, prostor, okoliš i zdravlje	1	Z6
P21	Posebne teme sociologije zdravlja: mentalno zdravlje	1	Z6
P22	Posebne teme sociologije zdravlja: ovisnosti	1	Z6
P23	Posebne teme sociologije zdravlja: tijelo i disabilitet	1	Z6
P24	Posebne teme sociologije zdravlja: starenje	1	Z6

P25	Posebne teme sociologije zdravlja: umiranje, smrt i žalovanje	1	Z6
P26	Zdravlje u globalnom svijetu	1	Z6
P27	Alternativni pristupi liječenju	1	Z6
P28	Socijalni marketing u zdravstvu	1	Z6
P29	Zdravlje i novi mediji: Društvene mreže	1	Z6
P30	Zdravlje i novi mediji: sestrinstvo u filmovima	1	Z6
Ukupan broj sati predavanja		30	

ISPITNI TERMINI (završni ispit)	
1.	28.1.2021.
2.	19.2.2021.
3.	26.3.2021.
4.	12.5.2021.